

Aprobat
en la sessió del Govern

del dia 16 ABR. 2013

El secretari del Govern

ACORD

del Govern de mesures per facilitar l'accés de les petites i mitjanes empreses a la contractació pública.

Els pes de les petites i mitjanes empreses (en endavant, PIME) en l'economia catalana és absolutament majoritari en termes d'empreses, tot representant més del 99% del nombre total d'empreses existents a Catalunya. Altrament, les PIME generen el 70% d'ocupació a Catalunya i contribueixen en prop del 60% del VAB mercantil del conjunt de l'economia catalana.

Aquesta significació de les PIME dins l'estructura socio-econòmica i empresarial del país determina que siguin objecte d'una especial atenció en l'articulació del compromís adoptat pel Govern envers la reactivació de l'economia catalana.

Segons les dades del Registre Públic de Contractes, la despesa amb càrrec al pressupost 2011 derivada de la contractació pública de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic va ser de 4.036.446.232 euros i, en aquell exercici, foren efectuades 6.087 adjudicacions contractuals per part dels seus òrgans de contractació. Tot i que la inversió en contractació pública es veu afectada en el període actual per les necessàries polítiques de restricció de la despesa pública, aquella continua actuant com a destacat instrument de dinamització econòmica, de creació d'ocupació i de desenvolupament.

Per diferents motius -entre aquests la complexitat del marc normatiu vigent d'aplicació a la contractació pública o les barreres que pot generar per a les PIME una articulació d'aquell en els expedients de contractació de forma excessivament rígida- actualment la participació relativa de les PIME a la contractació pública és força inferior al pes que hauria de tenir en atenció a llur participació en el conjunt de l'economia.

Aquesta realitat és extensible al conjunt de la Unió Europea, en la que les PIME representen més de la meitat de l'economia però únicament accedeixen a una tercera part de la contractació pública. És per això que les seves principals institucions i organitzacions -Parlament Europeu, Comissió de les Comunitats Europees, Comitè Econòmic i Social Europeu, Comitè de les Regions- s'han pronunciat reiteradament sobre la conveniència d'aplicar mesures per incrementar la participació de les PIME en la contractació pública. Així ho preveuen, per exemple, l'anomenada Estratègia Europa 2020, el Llibre verd sobre la modernització de la política de contractació pública de la Unió Europea o la proposta, actualment en tràmit, de directiva del Parlament Europeu i del Consell relativa a la contractació pública.

Aprobat
en la sessió del Govern

del dia 16 ABR. 2013

El secretari del Govern

Tot i que el referit context hauria de comportar una futura modificació del marc legal comunitari d'aplicació a la contractació pública, dirigida a remoure els obstacles que actualment dificulten l'accés de les PIME a la contractació pública, el Govern -recollint una demanda generalitzada de les PIME en aquest sentit- considera positiu articular un conjunt de mesures d'informació, formació, proporcionalitat, simplificació i foment de la concurrència a la contractació pública de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic amb la finalitat de facilitar l'accés de les PIME.

Una major participació de les PIME a la contractació pública no tan sols promouria que aquestes desenvolupin el seu gran potencial -en termes de generació d'ocupació, creació de riquesa social o estímul de la innovació- sinó que comportaria també una considerable ampliació de la base de proveïdors de béns i de serveis de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic, la qual cosa afavorirà la concurrència i, en darrer terme, determinaria una major eficiència de la contractació pública. Indirectament, una major participació de les PIME a la contractació podria també suposar avantatges derivats de la proximitat dels proveïdors, com ara l'estalvi de recursos energètics.

El Govern té la voluntat d'incidir especialment durant aquesta Legislatura en l'increment de la transparència, la participació i l'eficiència general de la contractació pública, potenciant les actuacions dirigides a aquesta finalitat i intensificant i incrementant les accions contemplades a l'Acord de Govern de 9 de desembre de 2009, de mesures en matèria de contractació pública.

A proposta del conseller de la Presidència, el Govern

Acorda:

1. Impulsar les mesures de foment i els criteris d'actuació per facilitar l'accés de les PIME a la contractació pública que figuren a l'annex d'aquest Acord i articular, si s'escau, les modificacions normatives per fer possible la viabilitat d'aquelles que les requereixin.
2. Establir l'aplicació del conjunt de mesures i criteris establerts a l'annex per part dels departaments de l'Administració de la Generalitat i de les entitats que integren el sector públic de la Generalitat de Catalunya en la seva activitat contractual sempre que sigui possible, tenint present les característiques del contracte.
3. Les mesures de remoció d'obstacles per a l'accés de les PIME a les contractacions públiques que es contenen a l'Acord del Govern de 9 de desembre de 2009, de

Aprobat
en la sessió del Govern

del dia 16 ABR. 2013

El secretari del Govern

mesures en matèria de contractació pública, mantenen els seus efectes sempre que siguin compatibles amb el contingut del present Acord.

4. Encarregar a l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública el seguiment de l'aplicació de les mesures i criteris derivades d'aquest Acord, a més de les previstes a l'Acord de Govern de 9 de desembre abans esmentat, així com facultar-la per concretar, en cas necessari, els termes per a la seva aplicació. Als efectes que l'Oficina pugui efectuar-ne el degut seguiment, els departaments de l'Administració de la Generalitat i les entitats del seu sector públic han de facilitar-li la informació que els sigui sol·licitada.
5. Els secretari del Govern informará anualment el Govern sobre l'acompliment del present Acord.

ANNEX.- Mesures de foment i criteris d'actuació per facilitar l'accés de les PIME a la contractació pública.

Àmbit	Mesures per facilitar el possible accés de les PIME a les licitacions públiques
1	Promoure una definició europea de PIME ajustada a la realitat empresarial de Catalunya.
2	Implementar un pla de comunicació i formació en matèria de contractació pública dirigit a les PIME.
3	Elaborar una guia pràctica de contractació pública amb la Generalitat de Catalunya per a les PIME.
4	Organitzar anualment una jornada d'informació i col·laboració en matèria de contractació pública específicament adreçada a les PIME.
5	Impulsar iniciatives de formació i preparació dels compradors públics per incrementar el coneixement d'aquests dels mercats de contractació i de la possible participació de les PIME en aquests mercats.
6	Desenvolupar accions específiques per potenciar el coneixement de les PIME de la Plataforma de Serveis de Contractació Pública, del Registre Electrònic d'Empreses Licitadores (RELI) i del Registre d'Empreses Classificades (RCLA).
7	Promoure la representació empresarial en el procés de configuració de contractacions en les que aquella participació pugui contribuir en un assoliment més eficient de la finalitat contractual.
8	Difondre el model d'agrupació d'empreses mitjançant la constitució d'Unions Temporals d'Empreses (UTE) i promoure el seu desenvolupament entre les PIME.
9	Difondre i impulsar el punt de trobada virtual d'empreses de la Plataforma de Serveis de Contractació Pública com a instrument per fomentar l'associació empresarial i per promoure l'accés de les PIME a les licitacions públiques.
10	Informar anticipadament els òrgans de contractació de les previsions de contractació sempre que ho aconselli la complexitat de la contractació. Amb aquesta finalitat, promoure la utilització d'alertes de futures licitacions i d'anuncis previs a la contractació per part dels òrgans de contractació.
11	Intensificar la utilització del sistema de resolució de qüestions, disponible en el Perfil del contractant, durant la fase de preparació de la licitació.

12	Incorporar, en el perfil de contractant dels òrgans de contractació, un nou apartat que aglutini totes aquelles qüestions referides a la contractació pública que puguin ser d'especial interès per a les PIME.
13	Preveure en l'ús de tècniques de racionalització de la contractació pública (acords marc, sistemes dinàmics de contractació i contractació centralitzada), sempre que sigui possible, estratègies de configuració de les licitacions que no dificultin l'accés de les PIME a les contractacions.
14	Establir amb caràcter general la durada dels acords marc per un període total no superior (incloses les possibles pròrroques) a dos anys, i limitar la possibilitat de preveure una major durada únicament quan amb això s'assolís millor la finalitat contractual. En aquest cas, els motius que justifiquin la major durada es faran constar a l'expedient de contractació.
15	Vetllar per l'efectiva aplicació dels requeriments de solvència dels licitadors i d'assegurament de possibles responsabilitats derivades del contracte de forma proporcional i directament vinculada a l'objecte del contracte.
16	Evitar la vinculació de diferents objectes contractuals mitjançant un únic procediment de contractació sempre que no sigui imprescindible.
17	Preveure terminis per a la presentació de les ofertes contractuals que no dificultin la participació de les PIME en els procediments de contractació, sens perjudici d'aquells terminis que requereixin les contractacions d'urgència.
18	Limitar la possibilitat de requerir a les empreses licitadores una determinada plantilla de treballadors únicament a aquells procediments contractuals en els que aquesta condició estigui justificada.
19	Vetllar els òrgans de contractació per adequar efectivament els preus de licitació dels contractes als imports derivats dels preus de mercat. En la contractació de serveis l'execució dels quals pugui precisar actuacions de reforç o d'urgència, valorar degudament aquestes circumstàncies en la determinació d'aquell preu.

20	Tenir en compte el cost derivat de les despeses del personal necessari per a l'execució de la prestació en la determinació del preu d'aquells contractes en què el valor de la prestació resulti fonamentalment del referit cost. En els àmbits en què existeixin, els òrgans de contractació tindran també present el que determinin per a la valoració del preu els codis de bones pràctiques formalitzats per la Generalitat de Catalunya.
Àmbit	Mesures per incrementar la participació efectiva de les PIME a la contractació pública
21	Establir un codi de bones pràctiques en l'ús del sistema de subhasta per a les adjudicacions de contractació.
22	Excloure del possible ús de la subhasta electrònica a aquelles contractacions de serveis en les que el preu de contractació vingui donat en la seva major part per despeses de ma d'obra.
23	Promoure la divisió en lots dels contractes públics en atenció a criteris geogràfics, funcionals o econòmics, sempre que sigui possible per l'objecte del contracte.
24	Establiment d'una reserva anual de contractació per als Centres Especials de Treball.
25	Incorporar, en els plecs de contractació, la inadmissió de les anomenades borses d'hores de servei sense cost ofertes pels licitadors a l'òrgan de contractació.
26	Preveure en els procediments de contractació la subcontractació de part del valor del contracte, sempre que l'objecte contractual i la satisfactòria execució d'aquell ho possibilitin.
27	Vetllar especialment per tal que en els processos de contractació pública no s'incorpori la possibilitat de valorar les millors ofertes pels licitadors no relacionades directament amb l'objecte del contracte.
28	Vetllar per tal que l'oferta considerada econòmicament més avantatjosa en els procediments de contractació no sigui determinada exclusivament en base al preu, llevat que causes especialment rellevants ho recomanin.
29	Impulsar la inclusió, entre els criteris d'adjudicació contractual la valoració de la inexistència o existència d'incompliments o compliments defectuosos anteriors que constessin sancionats administrativament.
30	Incorporar entre els criteris d'adjudicació factors mediambientals, particularment els derivats de l'anàlisi del cicle de vida dels productes o serveis.

31	Valorar, per a l'adjudicació d'aquells processos de contractació pública en què sigui possible, el fet que les empreses licitadores tinguin un nombre de treballadors disminuïts superior als nivells obligatoris establerts per la legislació vigent o tinguin contractats treballadors disminuïts sense existir obligació legal de fer-ho.
32	Impulsar la inclusió de mesures de conciliació entre l'activitat laboral i la vida familiar dels treballadors en els contractes públics.
33	Incorporar en els expedients de contractació la valoració de la proximitat de les empreses licitadores o de les seves estructures de control i de gestió sempre que això pugui repercutir en una major eficiència de l'objecte contractual.
34	Preveure l'existència de clàusules lingüístiques en tots els contractes que comportin una relació o contacte entre el personal de l'empresa i els treballadors públics i/o els ciutadans.
35	Incorporar la màxima transparència a les adjudicacions de contractació pública, facilitant sempre als participants informació sobre les causes que determinen el possible descart de candidats, els motius de l'eventual inadmissió d'ofertes i els avantatges de la proposició seleccionada.
36	Fer participants les PIME de l'adjudicació dels contractes menors i dels procediments negociats per causa legal de la quantia econòmica del contracte.
Àmbit	Mesures de simplificació de procediments i eliminació de càrregues administratives
37	Impulsar l'articulació de mesures de simplificació dels procediments de contractació.
38	Evitar que la formalització d'acords marc de contractació i de la contractació derivada d'aquests pugui implicar una duplicitat d'exigència de garanties definitives.
39	Agilitar el retorn de les garanties contractuals i considerar possibles alternatives a la garantia definitiva més favorables als licitadors.
Àmbit	Mesures relacionades amb l'execució contractual
40	Designar un responsable de seguiment del compliment del contracte en els expedients de contractació.
41	Establir mesures dirigides a assegurar el rigor de la informació relativa al personal que s'hagi de subrogar en les contractacions públiques, així com possibles penalitats a les empreses que facilitin informació incorrecta.

42	Impulsar actuacions dirigides a fer possible l'agilitació dels terminis de pagament a subcontractistes per part del contractista principal.
43	Vetllar pel compliment efectiu de totes les condicions contractuals i preveure penalitats en cas d'incompliments.
44	Impulsar la utilització de l'arbitratge per a la resolució de les controvèrsies sorgides en els contractes formalitzats pels poders adjudicadors que no tinguin la condició d'Administració pública.
45	Articular, entre els indicadors de seguiment de la contractació pública de la Generalitat de Catalunya, aquells que facilitin el coneixement de la participació efectiva de les PIME.